

Stanowisko Rady Przejrzystości

nr 87/2014 z dnia 10 marca 2014 r.

w sprawie zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego Imukin (interferon γ -1b) we wskazaniach: gruźlica prosówkowa o wielomiejscowej lokalizacji, pierwotne niedobory odporności oraz przewlekła choroba ziarniniakowa

Rada Przejrzystości uważa za niezasadne wydawanie zgody na refundację produktu leczniczego Imukin we wskazaniu: gruźlica prosówkowa o wielomiejscowej lokalizacji.

Rada Przejrzystości uważa za niezasadne wydawanie zgody na refundację produktu leczniczego Imukin we wskazaniu: pierwotne niedobory odporności.

Rada Przejrzystości uważa za zasadne wydawanie zgody na refundację produktu leczniczego Imukin we wskazaniu: przewlekła choroba ziarniniakowa.

Uzasadnienie

W wyniku przeglądu systematycznego nie odnaleziono jakichkolwiek danych dotyczących stosowania produktu leczniczego Imukin w gruźlicy prosówkowej o wielomiejscowej lokalizacji. Nie odnaleziono również żadnych publikacji a tym bardziej rekomendacji dotyczących stosowania tego produktu leczniczego w jakiegokolwiek postaci gruźlicy. Również ekspert wyraził negatywną opinię co stosowania produktu leczniczego Imukin w podanym wskazaniu.

Pierwotne niedobory odporności związane są z uwarunkowanym genetycznie defektem układu immunologicznego, opisano ponad 100 różnych zaburzeń genetycznych prowadzących do niewydolności mechanizmów odpornościowych, najczęściej o charakterze mieszanym. W publikacji przygotowanej przez Cochrane Collaboration z roku 2007 analizowano kliniczne i laboratoryjne efekty różnych leków immunostymulacyjnych, w tym 1 syntetyczny Interferon, stwierdzając ich istotny wpływ na zmniejszenie częstości infekcji. Jednak tylko we wskazaniu: przewlekła choroba ziarniniakowa w badaniach randomizowanych oraz publikacjach wykazano, że terapia interferonem γ wykazywała skuteczność w redukcji częstości występowania ciężkich infekcji u pacjentów. Część z tych publikacji ma charakter historyczny – (1991, 1995) a część jak publikacja Martire 2008 nie wykazała istotności statystycznej długoterminowej profilaktyki z użyciem interferonu- γ w zmniejszeniu całkowitej ilości infekcji na pacjenta na rok w porównaniu z grupą kontrolną. Jednak udokumentowany wpływ preparatu leczniczego

Imukin na zmniejszenie częstości wystąpienia infekcji, przy skromności dostępnych opcji terapeutycznych, czyni go istotnym czynnikiem uzupełnienia terapii w tym wskazaniu. Również produkt leczniczy Imukin posiada rejestrację właśnie w tym wskazaniu.

Przedmiot wniosku

Zlecenie dotyczy zbadania zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego Imukin (interferon γ -1b) we wskazaniach: gruźlica prosówkowa o wielomiejscowej lokalizacji, wrodzonych niedoborach odporności oraz przewlekłej chorobie ziarniniakowej. Oceniany produkt leczniczy jest zarejestrowany w procedurze centralnej (EMA) w we wskazaniach: ataksja Friedreicha oraz idiopatyczne włóknienie płuc (choroby sieroce).

Zlecenie z art. 31 e ust. 1 ustawy o z dnia 24 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2012 roku o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz.696 z późn. zm.).

Problem zdrowotny

Gruźlica prosówkowa jest wynikiem rozsiewu prątków przez krew i daje obraz gruźlicy uogólnionej. Występuje rzadko, zarówno w przebiegu gruźlicy pierwotnej jak i popierwotnej. Przebieg kliniczny jest ciężki – z wysoką gorączką i dusznością. W RTG klatki piersiowej występują zmiany drobnoguzkowe, przypominające ziarna prosa wielkości 1-2 mm. W pierwszych dniach rozsiewu obraz RTG może być prawidłowy, a zmiany wykazuje jedynie w TKWR. Często stwierdza się powiększoną wątrobę i śledzionę oraz zmiany w obrazie szpiku kostnego, na dnie oka i w ośrodkowym układzie nerwowym.

Niedobory odporności to stany chorobowe związane z niewydolnością układu immunologicznego.

Ze względu na etiopatogenezę niedobory odporności dzieli się na:

- 1) pierwotne (wrodzone) - przyczyną jest uwarunkowany genetycznie defekt układu immunologicznego;
- 2) wtórne (nabyte) - spowodowane działaniem czynników zewnętrznych lub chorobą.

Opis wnioskowanej technologii medycznej

Interferon γ ma właściwości przeciwwirusowe oraz immunomodulujące podobne od interferonów alfa i beta, ale różni się od nich tym, że jako jedyny silnie pobudza właściwości fagocytarne makrofagów i granulocytów. Stymuluje również wydzielanie reaktywnych rodników tlenowych, wytwarzanie cytokin (IL-1, IL-6, TNF) oraz ekspresję cząsteczek głównego układu zgodności tkankowej. Pobudza cytotoksyczność komórkową zależną od przeciwciał. Dzięki tym właściwościom nasila odpowiedź immunologiczną nie tylko przeciw wirusom, ale także przeciw bakteriom, grzybom i pierwotniakom. Interferon γ podaje się podskórnie. Maksymalne stężenie w surowicy uzyskiwane jest po ok. 7h, okres półtrwania wynosi 6h.

Alternatywne technologie medyczne

Aktualnie w ramach programów lekowych finansowane ze środków publicznych są następujące technologie lekowe mogące stanowić komparator dla interferonu γ -1b: Ethambutoli hydrochloridum, Ofloxacinum, Pyrazinamidum, Rifampicinum, Rifampicinum + Isoniazidum.

Skuteczność kliniczna i bezpieczeństwo stosowania

W wyniku przeglądu systematycznego nie odnaleziono jakichkolwiek danych dotyczących stosowania interferonu γ -1b w gruźlicy prosówkowej o wielomiejscowej lokalizacji. Nie odnaleziono również żadnych publikacji dotyczących stosowania interferonu γ -1b w jakiegokolwiek postaci gruźlicy.

Interferon γ ma znaczenie w diagnostyce gruźlicy. Leukocyty osoby chorej na gruźlicę (lub po przebytej chorobie) w obecności przeciwciał uzyskanych z *M. tuberculosis* wydzielają interferon γ , który jest podstawą diagnozy obecnej lub przebytej gruźlicy. Obecnie na terenie USA zarejestrowane

są dwa komercyjne testy IGRA (Interferon-Gamma Release Assays): QuantiFERON®-TB Gold In-Tube test (QFT-GIT) i T-SPOT®.TB test (T-Spot) służące do diagnostyki gruźlicy.

W wyniku przeglądu systematycznego odnaleziono pracę przeglądową Roy-Ghanta 2010 dotyczącą stosowania cytokin w terapii pierwotnych niedoborów odporności. Do niniejszej analizy włączono badania odnoszące się do stosowania interferonu gamma w analizowanych wskazaniach, a szerzej przedstawiono wyniki badań, w których populacja pacjentów była wyższa niż 20 osób.

Celem wieloośrodkowego, podwójnie zaślepionego, randomizowanego badania ICGDCSG 1991 była ocena efektywności klinicznej interferonu- γ w prewencji infekcji w przebiegu przewlekłej choroby ziarniniakowej. W badaniu udział wzięło 128 pacjentów (mediana wieku – 15 lat). Co najmniej jedną poważną infekcję zaobserwowano u 30/65 pacjentów z grupy placebo (46%) i 14/63 pacjentów z grupy przyjmującej interferon- γ (22%). Wynik okazał się istotny statystycznie ($p=0,0006$). W oparciu o krzywą Kaplana-Meyera, średnio $77 \pm 0,06$ procent pacjentów w grupie interferonu było wolne od poważnej infekcji przez okres 12 miesięcy po randomizacji, w porównaniu do $30 \pm 0,11$ procent pacjentów w grupie placebo ($p = 0,0006$, dwustronny test logarytmiczny rang). W przypadku porównania tych wartości do otrzymanych po 6 miesiącach ($89 \pm 0,04$ % vs. $72 \pm 0,06$ % odpowiednio), obserwowany korzystny efekt związany ze stosowaniem IFN- γ utrzymywał się przez cały okres podawania interferonu.

Publikacja Weening 1995 stanowi opis otwartej fazy (kontynuacji) 12-miesięcznego randomizowanego, podwójnie zaślepionego, kontrolowanego placebo badania klinicznego. W publikacji oceniano skuteczność interferonu γ w leczeniu pacjentów z przewlekłą chorobą ziarniniakową. Celem publikacji była ocena czy terapia interferonem daje stabilne w czasie wyniki w okresie kolejnych 3 lat obserwacji oraz identyfikacja działań niepożądanych wynikających z długoterminowego stosowania terapii. Kontrolowana faza badania wykazała, że terapia interferonem γ wykazywała skuteczność w redukcji częstości występowania ciężkich infekcji u pacjentów z przewlekłą chorobą ziarniniakową. W otwartej badaniu wzięło udział 28 pacjentów (24 mężczyzn i 4 kobiety), średnia wieku wyniosła 16 lat (zakres 3-37). Pacjenci leczeni byli w otwartej fazie badania średnio przez 880 dni (zakres 97 – 1357). Co najmniej jedną ciężką infekcję zaobserwowano u 12/28 pacjentów (42,9%). Średnia występowania ciężkich infekcji na rok wyniosła 0,4 (zakres 0-1,7). Średnia hospitalizacji w roku wyniosła 0,5 ($n=28$, zakres 0-6,1). Średnia liczba dni hospitalizacji wyniosła 15 (zakres 0-112,6). Mediana czasu wolnego od infekcji w badaniu wyniosła 993 dni. Nie zaobserwowano istotnej zmiany w częstości występowania infekcji w trakcie trwania badania.

Publikacja Bemiller 1995 stanowi opis niekontrolowanego badania otwartego IV fazy, do którego włączono pacjentów, którzy brali udział w podstawowej fazie badania. Kontrolowana faza badania wykazała, że terapia interferonem γ wykazywała skuteczność w redukcji ryzyka występowania ciężkich infekcji u pacjentów z przewlekłą chorobą ziarniniakową o 67%. Celem otwartej fazy badania była ocena bezpieczeństwa i skuteczności długoterminowej terapii interferonem γ . Do badania włączono 30 pacjentów (25 mężczyzn i 5 kobiet), średnia wieku pacjentów wyniosła $12,8 \pm 9,8$ lat. W badaniu zaobserwowano 3 ($n=30$) przypadki pacjentów, u których wystąpiła, co najmniej jedna ciężka infekcja (łącznie 4 ciężkie infekcje). Współczynnik wystąpienia ciężkiej infekcji na pacjenta na rok wyniósł 0,13 a średnia długość pobytu w szpitalu wyniosła 23 dni.

Publikacja Marciano 2004 stanowi opis otwartego niekontrolowanego badania klinicznego. Do badania włączono 76 pacjentów z diagnozą przewlekłej choroby ziarniniakowej. Celem badania była długoterminowa ocena bezpieczeństwa i skuteczności stosowania interferonu γ . Średnia wieku pacjentów w momencie diagnozy wynosiła 5,4 lat (zakres 0-27 lat), średnia wieku w momencie rozpoczęcia terapii interferonem wynosiła 14 lat $\pm 9,2$ roku. Mężczyźni stanowili 80% pacjentów włączonych do badania. Całkowity czas obserwacji wszystkich pacjentów wyrażony, jako pacjentolata wyniósł 328,4 ($n=76$). Odsetek pacjentów, u których zdiagnozowano, co najmniej jedną ciężką infekcję wyniósł 68%. Współczynnik wystąpienia jakiegokolwiek ciężkiej infekcji wyniósł 0,30 infekcji / pacjent / rok. Współczynnik wystąpienia ciężkiej infekcji grzybiczej wyniósł 0,12 infekcji / pacjent / rok a współczynnik wystąpienia ciężkiej infekcji bakteryjnej wyniósł 0,18 infekcji / pacjent / rok.

Publikacja Martire 2008 stanowi opis retrospektywnego badania klinicznego, do którego włączono 60 pacjentów (58 mężczyzn i 2 kobiety). Średnia wieku pacjentów w momencie diagnozy wyniosła 4,4

roku (średnia 2,5 roku, zakres 0-38 lat) a średni okres obserwacji pacjentów w badaniu wyniósł 10,4 roku. W grupie interwencji stosowano kotrymoksazol + itrakonazol + interferon γ a w grupie kontrolnej stosowano różne schematy leczenia głównie w oparciu o kotrymoksazol i/lub itrakonazol. Infekcje płucne i skórne należały do najczęściej raportowanych infekcji do momentu diagnozy oraz w okresie trwania badania. Współczynnik śmiertelności wyniósł 13%. Długoterminowa profilaktyka z użyciem interferonu γ nie wykazała istotności statystycznej w całkowitej ilości infekcji na pacjenta na rok w porównaniu z grupą kontrolną ($p=0,07$). Współczynnik wystąpienia jakiegokolwiek infekcji wyniósł 0,64 / pacjent / rok a współczynnik wystąpienia ciężkiej infekcji wyniósł 0,26 / pacjent / rok.

Do najczęściej opisywanych działań niepożądanych należały: objawy grypopodobne (gorączka, dreszcze, bóle głowy, mięśni i stawów, osłabienie), zwiększenie aktywności enzymów wątrobowych, nudności, wymioty, rumień w miejscu wstrzyknięcia. Rzadziej obserwuje się spadek ciśnienia tętniczego, tachyarytmie, niewydolność krążenia, zawał m. sercowego, objawy parkinsonowskie, drgawki, omamy, zakrzepicę żył głębokich, zatorowość płucną, duszność, skurcz oskrzeli, śródmiąższowe zapalenie płuc

Wpływ na budżet płatnika publicznego

W wariantcie podstawowym przeprowadzonego oszacowania wpływu na budżet finansowania interferonu γ -1b z perspektywy płatnika publicznego roczny koszt leczenia pacjentów wyniósłby ok. 453 tys. PLN (404 tys. PLN – 476 tys. PLN) dla gruźlicy prosówkowej oraz ok. 5,5 mln PLN (1,6 mln – 21,6 mln PLN) dla wrodzonych niedoborów odporności (w tym przewlekła choroba ziarniniakowa).

Rekomendacje innych instytucji dotyczące ocenianej technologii medycznej

Odnaleziono łącznie 6 rekomendacji dotyczących leczenia gruźlicy, 2 z nich (MedScape 2013 i NICE 2011) odnosiły się bezpośrednio do leczenia pacjentów z gruźlicą prosówkową. Żadna z rekomendacji nie odniosła się do stosowania interferonu γ -1b w terapii gruźlicy prosówkowej.

Odnaleziono jedne rekomendacje dotyczące diagnostyki i postępowania w pierwotnych niedoborach odporności. Przedstawiono rekomendacje odnoszące się do przewlekłej choroby ziarniniakowej oraz stosowania interferonu- γ w pierwotnych niedoborach odporności.

Dodatkowe uwagi Rady

Brak uwag.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, Rada Przejrzystości przyjęła stanowisko jak na wstępie.

.....
Przewodniczący Rady Przejrzystości

prof. Tomasz Pasierski

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 31 e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 z późn .zm.) w związku z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2012 roku o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz. 696 z późn. zm.), z uwzględnieniem raportu ws. zasadności wydawania zgody na refundację produktu leczniczego AOTM-RK-431-6/2014, Imukin (interferon γ -1b) we wskazaniach: gruźlica prosówkowa o wielomiejscowej lokalizacji; pierwotne niedobory odporności; przewlekła choroba ziarniniakowa, marzec 2014.

Inne wykorzystane źródła danych, oprócz wskazanych w ww. raporcie:

1. Nie dotyczy